

MUUT SÄÄDÖKSET

EUROOPAN KOMISSIO

**Nimen rekisteröintihakemuksen julkaiseminen maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden
laatujärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 50
artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla**

(2019/C 336/04)

Tämä julkaiseminen antaa oikeuden vastustaa hakemusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 (1) 51 artiklassa tarkoitetulla tavalla kolmen kuukauden kuluessa tästä julkaisemisesta.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

"MIÓD SPADZIOWY Z BESKIDU WYSPOWEGO"

EU-nro: PDO-PL-02316 – 30.6.2017

SAN (X) SMM ()

1. Nimi/nimet

"Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego"

2. Jäsenvaltio tai kolmas maa

Puola

3. Maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus

3.1 Tuotelaji

Luokka 1.4 Muut eläinperäiset tuotteet (munat, hunaja, erilaiset maitotuotteet paitsi voi jne.)

3.2 Kuvaus 1 kohdassa nimetystä tuotteesta

Nimellä "Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego" tarkoitetaan juoksevaa tai kiteytynyttä mesikastehunajaa, joka on valmistettu pihdan mesikasteesta. Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan raaka-aine on pihdan mesikaste, joka on peräisin Beskid Wyspowy -vuorten pihtametsistä ja Beskid Makowski -vuoriin kuuluvan Beskid Myślenicki -nimisen pienen osan pihtametsistä. Mesikastetta saadaan saksanpihdasta (*Abies alba*), ja mesikastehunajaa erittävät puukirvojen alaheimoon kuuluvat *Cinara pectinata* Nördl -kirvat.

Kirvat keräävät saksanpihdan oksilta mahlaa, käyttävät ravinnokseen sen sisältämät valkuaisaineet ja erittävät ulos jäljelle jäävän tahmean nesteen, joka koostuu pääasiassa hiilihydraateista ja jota kutsutaan mesikasteeksi. Mehiläiset keräävät mesikasteen saksanpihdan neulasilta ja oksilta sekä metsämaasta puiden alta. Mesikaste on aluksi väriltään vaaleaa, mutta väri muuttuu nopeasti metsästä peräisin olevien hiukkasten, kuten siitepölyn sekä sieni- ja leväitiöiden, sekoituessa siihen. Nämä hiukkaset antavat Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajalle sen tunnusomaisen mustanvihreän värin.

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajaa erittävät yksinomaan krainilaisen mehiläisen (*Apis mellifera carnica*) Dobra-linjaan kuuluvien hunajamehiläisten yhdyskunnat tai muiden *Apis mellifera carnica* -rodun mehiläisten risteytysten yhdyskunnat. Risteytettäessä emo on valittava Dobra-linjasta ja kuhhuri krainilaisesta rodusta. Kasvatusalueella ja sen reuna-alueilla voidaan kasvattaa ainoastaan krainilaisen mehiläisen Dobra-linjaan kuuluvia mehiläisiä.

Saksanpihdasta saatava mesikaste muodostaa vähintään 95 prosenttia Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan mesikasteen kokonaissisällöstä. Enintään 5 prosenttia mesikasteesta voi olla peräisin lehtipuista.

(1) EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1.

Aistinvaraiset ominaisuudet

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunaja on koostumukseltaan paksua ja sitkeää. Ennen kiteytymistä hunaja on väriltään mustanvihreää ja siinä voi olla tummanruskeita vivahteita. Kiteytyttyään hunaja on vaaleampaa ja väriltään harmaanvihreää tai ruskeaa. Hunajan väri on vähintään 86 mm Pfundin asteikolla. Kiteytyminen tapahtuu vähitellen noin neljä kuukautta linkoamisen jälkeen; kiteet ovat kooltaan pieniä tai keskikokoisia. Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajassa on voimakas aromi, tunnusomainen pihkaa muistuttava tuoksu sekä hienostunut, makea maku.

Hunajaa, jossa on merkkejä kerrostumisesta tai käymisestä, ei voi myydä suojatulla nimityksellä ”Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego”.

Fysikaalis-kemialliset ominaisuudet:

- Kosteuspitoisuus enintään 17,5 prosenttia
- Sähkönjohtavuus [mS/cm] vähintään 1,20
([10–4 S.cm-1] vähintään 12,00)
- Diastaasi Schaden asteikolla vähintään 15
- HMF (5-hydroksimetyylifurfuraali) -pitoisuus enintään 15 mg/kg.

Mikrobiologiset ominaisuudet

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajassa esiintyy seuraavia mesikasteen indikaattoreita: sieni-itiöitä ja leviä. Sieni-itiöiden joukossa on erityisesti *Atichia*-sieniin kuuluvien *Hormisciumi*-, *Triposporium*-, *Capnophialophorapinophila*- ja *Triposporiumpinophilum*-sienten itiöitä. Nämä sienilajit ovat Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajalle tyypillisiä; niiden itiöitä esiintyy sekä mesikasteessa että hunajassa. Levien joukossa on erityisesti *Pleurococcus*-, *Chlorococcus*- ja *Cystococcus*-soluja. Niiden lisäksi voi esiintyä myös *Cyanophyceae*-luokkaan kuuluvia sinivierherleviä ja *Diatomeae*-piileviä. Hunajan mustavihreä väri johtuu näiden mesikasteen indikaattoreiden esiintymisestä.

3.3 Rehu (vain eläinperäiset tuotteet) ja raaka-aineet (vain jalostetut tuotteet)

Mehiläisiä voidaan ruokkia sokerisiirapilla Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan tuotannon päätyttyä. Mehiläisiä ei saa ruokkia, kun hunajan kerääminen on käynnissä. Tuotantokauden ulkopuolella, jos mehiläisyhdyskuntien asianmukainen kehittyminen on vaarassa, mehiläisiä voidaan stimuloida hunaja-sokeriseoksella. Tuotantokauden ulkopuolella annettava stimuloiva ruokinta on lopetettava viimeistään 10 päivää ennen kuin mesikastetta alkaa ilmestyä.

3.4 Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella

Kaikkien Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan tuotanto- ja keräysvaiheiden on tapahduttava 4 kohdassa tarkoitettulla maantieteellisellä alueella. Hunajan tuotannon aikana ei voi suorittaa hoitokäsittelyjä lääkevalmisteilla. Biologiset hoitokeinot, jotka eivät voi saastuttaa hunajaa, ovat sallittuja.

Hunajan suodattaminen, sekoittaminen muiden hunajalaatujen kanssa, pastörointi tai lämmittäminen yli 40 °C:een ei ole sallittua.

Kun hunaja on kiteytynyt tukkupakkauksissa, se voidaan muuttaa juoksevaksi tähän tarkoitettuun kammiossa, jonka sisälämpötila on säädettävissä. Juoksevaksi muuttamisen aikana lämpötila ei saa missään vaiheessa nousta yli 40 °C:een. Kammion sisälämpötila on kirjattava toimenpiteen lokikirjaan vähintään kerran päivissä.

3.5 Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, viipalointia, raastamista ja pakkaamista koskevat erityiset säännöt

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunaja on pakattava 4 kohdassa määritetyllä alueella.

Tämä vaatimus perustuu perinteiseen ja tarpeelliseen käytäntöön, jolla helpotetaan hunajan alkuperän valvontaa ja jäljittämistä, vähennetään muihin hunajalaatuihin sekoittumisen riskiä, estetään nimityksen väärinkäyttö muilta alueilta peräisin olevan hunajan myynnin yhteydessä ja varmistetaan 3.6 kohdassa annettujen, merkintöjä koskevien erityisten sääntöjen noudattaminen.

Lisäksi tämän vaatimuksen tarkoituksena on taata tuotteen laatu sekä ehkäistä hunajan fysikaalis-kemiallisten (HMF, diastaasiaktiivisuus) ja aistinvaraisten ominaisuuksien muuttumisen riskiä. Jos hunajaa siirreltäessä ei huolehdi asiaanmukaisista olosuhteista, hunaja voi hygroskooppisena aineena imeä kosteutta tai kiteytyä nopeasti. Hunaja voi myös imeä vieraita hajuja, mikä voi muuttaa hunajan maun täysin. Tämän vuoksi hunajan kuljetuksessa on käytettävä siihen soveltuvia ajoneuvoja.

3.6 Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, merkitsemistä koskevat erityiset säännöt

Mehiläishoitajien, jotka tuottavat Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajaa ja vastaavat sen pakkaamisesta, sekä tahojen, jotka ostavat hunajaa varastoon ja asettavat sen esille, on käytettävä tietyn tyyppistä pakkausmerkintää. Yhtenäisen pakkausmerkintäjärjestelmän tarkoituksena on taata tuotteen laatu ja helpottaa tuotteen alkuperän jäljittämistä. Etiketien jakelijana toimii Stowarzyszenie Producentów Miodu Spadziowego z Beskidu Wyspowego (Beskid Wyspowyn alueen mesikastehunajan tuottajajärjestö). Järjestö toimittaa valvontaviranomaiselle etiketien jakelua koskevat säännöt sekä tiedot toimitetuista ja käytetyistä rekistereistä. Jakelusäännöt eivät saa millään tavoin syrjiä tuottajia, jotka eivät kuulu järjestöön.

4. Maantieteellisen alueen tarkka rajaus

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajaa tuotetaan Małopolskien provinssissa Limanowan ja Myślenickan piirikunnissa.

5. Yhteys maantieteelliseen alueeseen

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan laatu perustuu paitsi luonnonympäristön ainutlaatuisiin ominaisuuksiin, myös paikallisten mehiläishoitajien osaamiseen. Vain edellä mainittujen tekijöiden yhteisvaikutuksesta syntyy mesikastehunajaa, jolla on kuvatut erityisominaisuudet.

Noin 40 prosenttia Beskid Wyspowy -vuorten pinta-alasta on metsää, jossa vallitsevat subalpiinisen vyöhykkeen metsätyypit: pyökki-pihtametsät, pihtametsät ja pihta-kuusisekametsät. Saksanpihtametsiä on alueella enemmän kuin muualla Puolassa.

Beskid Wyspowy -vuorten saksanpihtametsissä esiintyi alun perin krainilaisen rodun mehiläisiä (*Apis mellifera carnica*), ja ne ovat sopeutuneet alueen vaikeisiin ilmasto- ja medenkeruolosuhteisiin. Evoluution myötä alueelle muodostui omaperäinen populaatio, joka on sittemmin saanut nimen "Dobra". Luonnonvalinnan seurauksena Dobra-mehiläinen on sopeutunut vaikeisiin paikallisiin olosuhteisiin ja kehittänyt monia arvostettuja ominaisuuksia, kuten taudinkestävyden ja erinomaisen kylmänkestävyyden. Lisäksi se on sopeutunut käyttämään mesikastetta ravintonaan talvehtimisen aikana, keskeyttämään munimisen syyskuussa, käynnistämään munimisen vähittäin keväällä ja kehittymään nopeasti sään lämmentyksiä pysyvästi. Krainilaisen mehiläisen Dobra-linjan mehiläinen on kehittänyt erittäin resurssitehokkaan tavan hallita ravinnontarvettaan talviaikaan. Dobra-mehiläinen on tällä tavoin elänyt edellä mainituilla alueilla luonnonvaraisena, ja vaikka mesikaste ei sovi ravinnoksi talvehtiville mehiläisille, Dobra-mehiläiset ovat talvehtineet ongelmitta. Muut mehiläisrodut tai -linjat eivät selviäisi talvesta Beskid Wyspowy -vuorilla tarjolla olevien mesikastevarantojen turvin.

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan erityisominaisuudet, kuten pihdan mesikasteen suuri pitoisuus, liittyvät kiinteästi maantieteelliseen alueeseen eli Beskid Wyspowy -vuorten pihtametsiin. Pihdat imevät maaperästä vettä, kivennäissuoloja ja hivenaineita. Aineet kulkeutuvat mahlaan, joka on mesikasteen raaka-ainetta. Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan koostumukseen ja ominaisuuksiin vaikuttaa oleellisesti myös Beskid Wyspowy -vuorten pihtametsissä elävän *Cinara pectinatae* -kirvan erittämän mesikasteen kemiallinen koostumus. Hunajalle ominaisiin piirteisiin kuuluvat korkea sähköjohtavuus ja kemiallinen koostumus, joka on seurausta Beskid Wyspowy -vuorten maaperän korkeasta kivennäissuolopitoisuudesta,

sekä tuulipölytteisten kasvien siitepölyn tavanomaista suurempi osuus. Hyönteispölytteisten kasvien siitepölyä on selvästi vähemmän kuin kukkaishunajissa. Tämä ominaisuus johtuu siitä, että ajanjaksona, jolloin saksanpihdan mesikastetta esiintyy Beskid Wyspowy -vuorilla, saatavilla ei ole muuta ravinnoksi kelpaavaa mettä, lehmuksen mettä lukuun ottamatta. Tuulipölytteisten kasvien siitepölyn tavanomaista suurempi pitoisuus kertoo muun muassa mettä tuottavien kasvien puuttumisesta tai hyvin vähäisestä käytöstä; tämä on havupuista saatavalle mesikastehunajalle ja erityisesti pihtamesikasteelle tyypillinen ominaisuus.

Myös mehiläisten kauan sitten omaksuma tapa hyödyntää pihdan mesikastetta on tyypillinen ominaisuus Beskid Wyspowy -vuorilla, ja se on johtanut paikallisen Dobra-mehiläislinjan kehittymiseen. Tämä osoittaa, että Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunaja liittyy kiinteästi tuotantoalueeseensa. Dobra-mehiläislinja on kehittänyt vuosisatojen kuluessa mekanismeja, joiden ansiosta se on voinut levitä alueella, jolla pääasiallinen mesityyppi on mesikaste ja jolla muut mehiläisrodut tai -linjat eivät ole pystyneet selviytymään ilman ihmisen apua. Ainutlaatuisten ominaisuuksiensa ansiosta se voi elää pihtametsien alueella luonnonvaraisena. Dobra-mehiläislinjan vuosisatojen kuluessa kehittyneet ominaisuudet tekevät siitä nykyään sopivimman mehiläisen Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan tuotantoon, sillä Dobra-mehiläinen kerää mesikasteen nopeimmin, käsittelee sen tehokkaimmin ja tuottaa laadukkainta hunajaa. Myös Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan korkea diastaasiaktiivisuus kertoo Dobra-linjan mehiläisen Beskid Wyspowy -vuorilla kehittämien poikkeuksellisten mekanismien tärkeydestä. Diastaasiaktiivisuus on merkki arvokkaiden entsyymien korkeasta pitoisuudesta hunajassa, ja nämä entsyymit ovat peräisin Beskid Wyspowy -vuorilla esiintyvän krainilaisen mehiläisen Dobra-linjan yksilöistä.

Paikallisten mehiläishoitajien korkeatasoinen osaaminen perustuu mehiläishoidon pitkään paikalliseen perinteeseen. Mehiläishoitajat eivät ole käyttäneet muualta tuotuja mehiläislinjoja eivätkä ole risteyttäneet paikallisia linjoja sellaisten linjojen kanssa, jotka eivät ole sopeutuneet paikallisiin ilmasto- ja mesiolosuhteisiin. Mehiläishoitajien työn ansiosta Dobra-linja onkin onnistuttu säilyttämään muuttumattomana tähän päivään asti. Paikalliset mehiläishoitajat ovat laatineet Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan tuotantomenetelmiä, keruuta ja mehiläisten hoitoa koskevat säännöt. Paikallisten mehiläishoitajien työn ansiosta krainilaisen hunajamehiläisen Dobra-linja on suojeltu vuodesta 2014 lähtien geenivarana, ja sille on perustettu kasvatusalue kahden Limanowan piirikunnassa sijaitsevan kunnan alueelle. Tällä aloitteella edistetään Dobra-linjan mehiläisen ainutlaatuisten ominaisuuksien suojelemista, mikä puolestaan auttaa säilyttämään Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan ominaisuudet.

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajalle on ominaista matala kosteus- ja HMF (5-hydroksimetyylifurfuraali) -pitoisuus. Matala kosteuspitoisuus on merkki siitä, että mehiläinen on haihduttanut veden pois tehokkaasti hunajan kypsymisen aikana ja että mehiläishoitaja on osannut ajoittaa sadonkorjuun oikein. Hydroksimetyylifurfuraalia muodostuu hunajaan sokereista, kun hunaja lämmitetään korkeaan lämpötilaan ja kun sitä säilytetään pitkään. Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan matala HMF-pitoisuus osoittaa, että hunaja on tuoretta ja että sitä on lämmitetty matalissa lämpötiloissa, minkä ansiosta hyödylliset ravintoaineet ovat tallella. Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan kemiallinen koostumus ja sitä kautta sen ominaisuudet ovat seurausta paikallisten mehiläishoitajien tietämyksestä ja kokemuksesta sekä heidän tavastaan varmistaa hunajan tuoreus.

Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego -hunajan ominaisuudet ovat syntyneet kaikkien edellä kuvattujen tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Näihin kuuluvat saksanpihtametsien suuri osuus, paikallisen Dobra-linjan mehiläisten kasvattaminen, puhdas ympäristö ja Beskid Wyspowy -vuorten suosiollinen mikroilmasto, perinteinen mehiläishoitomuoto sekä paikallisten mehiläishoitajien osaaminen.

Eritelmän julkaisutiedot

(tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdan toinen alakohta)

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wnioski-przekazane-komisji-europejskiej>
